

Ślązacy – Henryk Sławik

Henryk Sławik (ur. [1894](#) w [Szerokiej](#), obecnie [Jastrzębie-Zdrój](#), zm. w [1944](#) w [Mauthausen](#)) – [polski dziennikarz](#), działacz [Polskiej Partii Socialistycznej](#), w czasie [wojny](#) jeden z organizatorów pomocy polskim uchodźcom (w tym [Żydom](#)), którzy znaleźli się na [Węgrzech](#).

Życiorys[\[edytuj | edytuj kod źródłowy\]](#)

Od urodzenia związany z [Górnym Śląskiem](#), uczestnik wszystkich trzech [powstań śląskich](#), aktywny działacz plebiscytowy. Od [1928](#) roku redaktor naczelny „[Gazety Robotniczej](#)”, w latach [1929-1930](#) radny [Katowic](#), od [1934](#) członek Rady Naczelnej [PPS](#). Długoletni [poseł](#) do [Sejmu Śląskiego](#). Był także delegatem do [Ligi Narodów](#) oraz działaczem związkowym.

Po klęsce wrześniowej w [1939](#) znalazł się na [Węgrzech](#), gdzie stanął na czele Komitetu Obywatelskiego ds. Opieki nad Uchodźcami Polskimi, potem został również mianowany delegatem [Ministra Pracy Rządu RP na Uchodźstwie](#). Organizował pomoc dla internowanych wojskowych i dla uchodźców cywilnych, pomagał w wyjazdach na Zachód, we współpracy z delegatem węgierskiego rządu Józefem Antallem wystawiał uchodźcom dokumenty, które wielu z nich – zwłaszcza uciekającym z [Polski Żydom](#) – uratowały życie.

Pomagał także ratować [żydowskie](#) dzieci, dla których wraz z [dr Józefem Antallem](#) oraz razem z [Zdzisławem Antoniewiczem](#), [ks. prałatem dr Mikłosem Beresztóczyem](#), [biskupem w Vác](#) – [ks. dr Árpádem Hanauerem](#), a przede wszystkim prymasem [Jusztiniánem kardynałem Serédi](#) pomógł utworzyć sierociniec w miejscowości [Vác](#) pod [Budapesztem](#), który oficjalnie nosił nazwę Dom Sierot Polskich Oficerów. Szacuje się, że Henryk Sławik uratował życie prawie 30 000 polskim uchodźcom, wśród których było ok. 5000 Żydów.

Aresztowany w [1944](#) po wkroczeniu [Niemców](#) na [Węgry](#), w śledztwie całą odpowiedzialność wzięł na siebie, nie przyznając się do znajomości z [Antallem](#). Zamordowany 23 sierpnia w [niemieckim obozie koncentracyjnym Mauthausen-Gusen](#). Według świadków przed śmiercią krzyknął: „Jeszcze Polska!”. Żona Henryka Sławika Jadwiga przeżyła obóz [Ravensbrück](#) i po wojnie odnalazła swoją córkę [Krystynę](#), którą przechowała rodzina [Antall](#).

Za ratowanie [Żydów](#) z narażeniem własnego życia Sławik został pośmiertnie w [1990](#) uhonorowany tytułem [Sprawiedliwego wśród Narodów Świata](#) przez [izraelski Instytut Yad Vashem](#). Według różnych szacunków dzięki Sławikowi i jego współpracownikom ratujące życie dokumenty wystawiono pięciu tysiącom polskich [Żydów](#), którzy w czasie [II wojny światowej](#) znaleźli się na [Węgrzech](#).

Jego działalność na [Węgrzech](#) została opisana m.in. w książce [Grzegorza Łubczyka](#) *Henryk Sławik – polski Wallenberg* (Wydawnictwo RYTM, 2003), adaptacja filmowa pt. *Mój tata, Henryk Sławik* w reż. G. Łubczyka i M. Maldisa, (2004) zdobyła nagrodę Kryształ TV Polonia, tłumaczenie [węg.](#) *A lengyel Wallenberg (Polski Wallenberg)* oraz *Czerwony ołówek* [Elżbiety Isakiewicz](#).

29 września 2004 roku Gimnazjum nr 3 w Jastrzębku <http://fakty.interia.pl/tylko-u-nas/news-henryk-slawik-bohater-zapomniany,nId,886280> i Źródło jako pierwsza szkoła przyjęło imię Henryka Sławika.

25 lutego 2010 pośmiertnie odznaczony Orderem Orła Białego.

20 sierpnia 2010 na fasadzie kamienicy na rogu Rynku i ul. Świętego Jana w Katowicach odsłonięto tablicę pamiątkową ku jego czci^{[2][3][4]}.

http://pl.wikipedia.org/wiki/Henryk_S%C5%82awik,

<http://www.ofiaromwojny.republika.pl/teksty/0078.htm>, <http://fakty.interia.pl/tylko-u-nas/news-henryk-slawik-bohater-zapomniany,nId,886280> i inne